

ROLA ZABAW TEMATYCZNYCH W OGÓLNYM ROZWOJU DZIECI PRZEDSZKOLNYCH.

Zabawa to podstawowa forma działalności dziecka, zajmuje w wychowaniu przedszkolnym pierwszoplanowe miejsce. W niej najpełniej wyraża się aktywność małego dziecka, zaspokojenie jego potrzeb społecznych, ruchowych, intelektualnych, estetycznych. Ze względu na treść i kierunek samorzutnej aktywności dziecka wyróżnia się między innymi zabawy manipulacyjno-konstrukcyjne, ruchowe, badawcze, tematyczne.

Zabawy tematyczne, inaczej zabawy w role polegają na odtwarzaniu sytuacji, zdarzeń, czynności i stosunków znajomych dzieciom z doświadczenia.

Zabawy tematyczne można charakteryzować od wielu różnych stron. Jedną z ważniejszych cech to tematyka zabaw, na ogół szeroka i różnorodna. W codziennej praktyce przedszkolnej zauważa się następujące rodzaje zabaw tematycznych jakie podejmują dzieci, a mianowicie:

- dom rodzinny (imieniny, urodziny, przyjęcia okolicznościowe)
- praca i zajęcia (sprzątanie, przygotowanie posiłków, praca w ogrodzie)
- praca poza domem (handlu, zakładach usługowych)
- instytucje użyteczności publicznej (przedszkole, szkoła, apteka, szpital, ośrodek zdrowia)
- tematyka zaczerpnięta z literatury oraz z filmów (bajki, baśnie).

Przebieg i struktura zabawy zależy nie tylko od jej tematu, lecz także od wieku i poziomu rozwoju umysłowego dzieci. W początkowym okresie dzieci odtwarzają częściej zewnętrzne, powierzchowne elementy czynności, zajęć dorosłych, nie ujmując jeszcze istotnych momentów ich działalności zawodowej.

W rozwiniętej, zespołowej zabawie tematycznej dzieci wspólnie ustalają temat i przebieg zabawy, rozdzielają pomiędzy siebie poszczególne czynności, role i obowiązki, a następnie oceniają swoje działania i ich efekty. W miarę ich rozwoju, dzieci zdobywają umiejętność całościowego planowania uwzględniając teren, czas, pomoce do zabawy. Wspólne planowanie, realizacja działań, pokazuje dzieciom wartość współdziałania.

Zabawy tematyczne są naturalną formą uspołecznienia, a zwrot w kierunku społecznych kontaktów w zabawie obserwuje się w wieku 5, a szczególnie 6 lat.

Różnorodne sytuacje podczas zabaw tematycznych pobudzają dziecko do myślenia i mówienia. Wypowiadane głośno słowa, zdania pomagają w precyzowaniu myśli. Coraz częściej w kontaktach z uczestnikami zabawy dziecko musi wypowiadać się w sposób dla nich zrozumiały, a mowa staje się coraz bardziej logiczna i komunikatywna.

Zabawy w role uczą zwrotów językowych (np. grzecznościowych), stosowania określonych słów adekwatnych do sytuacji, wyrażania w sposób werbalny i pozawerbalny przeżyć, uczą

podawania instrukcji wykonywania jakiejś czynności - prowadzenia rozmowy, udając rozmowę przez telefon.

Istotnym czynnikiem twórczej stymulującej zabawy dziecka jest twórcza postawa nauczyciela.

Najważniejsze zadania nauczyciela to:

- zapewnienie warunków do zabawy- przestrzeni czasu, poczucia bezpieczeństwa.
- zgromadzenie różnorodnych zabawek, przedmiotów, materiałów.
- stworzenie atmosfery sprzyjającej zabawie- umożliwienie kontynuowania zabaw, nie przerywanie zabaw bez rzeczywistej konieczności.
- inspirowanie różnych pomysłów i rozwiązań, włączanie się w przygotowanie miejsca, gromadzenie rekwizytów.
- wnikliwe zaobserwowanie pozytywnej motywacji do tych zabaw.
- w razie zaistniałych konfliktów, lub też małej inicjatywy dzieci , włączanie się nauczyciela do zabaw z podjęciem obranej roli.

Literatura:

1.E.B. Hurlock, Rozwój dziecka, PWN,Warszawa 1985

2.W.Hojnowicz, Rozwój organizacji zabaw dzieci w wieku przedszkolnym, WSiP, Warszawa 1982.

Opracowanie:

Hanna Jakubowska